

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK**

Το δικαίωμα στην εργασία περιλαμβάνει και το δικαίωμα στην ήρεμη απόλαυσή της, μακριά από οποιαδήποτε λεκτική, σωματική, σεξουαλική, ή άλλου είδους παρενόχληση.

Το Πανεπιστήμιο Frederick, συνεπές προς τις θεμελιώδεις αρχές προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, ιδίως, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης λόγω φύλου, καθιστά σαφές ότι θεωρεί απαράδεκτη οποιαδήποτε συμπεριφορά συνιστά παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση εντός της κοινότητάς του.

Πέραν των εργαζομένων του, το Πανεπιστήμιο Frederick επιδιώκει πάντοτε την ευημερία των φοιτητριών και των φοιτητών του και οποιαδήποτε μέτρα προστασίας λαμβάνονται περιλαμβάνουν οπωσδήποτε και τη φοιτητική κοινότητα.

Προς το σκοπό της πρόληψης και αντιμετώπισης συμπεριφορών παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης το Πανεπιστήμιο Frederick υιοθετεί τον παρόντα Κώδικα Συμπεριφοράς και Πρακτικής για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Παρενόχλησης και της Σεξουαλικής Παρενόχλησης.

Ο Κώδικας τίθεται σε ισχύ κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 εδ. 4 του Περίψης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου του 2002 (205(I)/2002. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, είναι υποχρέωση κάθε εργοδότη να λαμβάνει άμεσα, κάθε πρόσφορο μέτρο για να αποτρέψει οποιαδήποτε πράξη, είτε μεμονωμένη είτε επαναλαμβανόμενη, η οποία συνιστά παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση ή άμεση ή έμμεση δυσμενή μεταχείριση λόγω απόκρουσης, με οποιοδήποτε τρόπο, παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης ή λόγω υποβολής καταγγελίας για παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση και οι εργοδότες θεωρείται ότι λαμβάνουν τέτοιο μέτρο, όταν εισάγουν κώδικα συμπεριφοράς για αποτροπή τέτοιου είδους πράξεων και λαμβάνουν επαρκή πρακτικά μέτρα για την εφαρμογή των όσων καθορίζονται σε τέτοιο κώδικα.

1. Κρίσιμες έννοιες

Για τους σκοπούς του παρόντος Κώδικα:

«**Αρμόδιες αρχές**» αποτελούν τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα να επιλαμβάνονται των καταγγελιών ή παραπόνων αναφορικά με περιστατικά παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης και να λαμβάνουν μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών.

Αρμόδιες αρχές στο Πανεπιστήμιο Frederick και προκειμένου για τη δυνατότητα επιλογής εκ μέρους του/της καταγγέλλοντος/ουσας κατά την κρίση του/της, είναι η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής Θεμάτων Φύλου και Ισότητας, οι Πρυτανικές αρχές, οι Κοσμήτορες, οι Πρόεδροι των Τμημάτων, οι Διευθυντές των Υπηρεσιών και ο/η Συνήγορος του Φοιτητή.

«**Διάκριση λόγω φύλου**» σημαίνει κάθε άμεση ή έμμεση διάκριση, περιλαμβανομένης της σεξουαλικής παρενόχλησης και οποιασδήποτε λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης βασιζόμενης στην απόρριψη της εν λόγω συμπεριφοράς ή στην υποταγή σε αυτήν ή παρενόχλησης, καθώς και οποιασδήποτε λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης γυναίκας που σχετίζεται με την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, τη γαλουχία, τη μητρότητα ή ασθένεια οφειλόμενη στην εγκυμοσύνη ή στον τοκετό, αλλά μη περιλαμβανομένων των θετικών δράσεων, ενώ οποιαδήποτε οδηγία ή εντολή για διάκριση εις βάρος προσώπων, λόγω φύλου, αποτελεί διάκριση λόγω φύλου. «**Άμεση διάκριση λόγω φύλου**» υπάρχει όταν ένα πρόσωπο υφίσταται λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση λόγω φύλου από ό,τι ένα άλλο υφίσταται, έχει υποστεί ή θα υφίστατο σε ανάλογη κατάσταση. «**Έμμεση διάκριση λόγω φύλου**» υπάρχει όταν μια διάταξη, ένα κριτήριο, ή μια πρακτική εκ πρώτης όψεως ουδέτερη/ο θέτει άτομα ενός φύλου σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση, σε σύγκριση με άτομα του άλλου φύλου, εκτός εάν αυτή η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά από ένα νόμιμο σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι κατάλληλα και αναγκαία.

«**Παρενόχληση**» σημαίνει ανεπιθύμητη από τον αποδέκτη της συμπεριφορά σχετιζόμενη με το φύλο ενός προσώπου, η οποία έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, ιδίως όταν δημιουργεί ένα εκφοβιστικό, εχθρικό, εξευτελιστικό, ταπεινωτικό ή επιθετικό περιβάλλον.

«**Σεξουαλική παρενόχληση**» σημαίνει οποιαδήποτε ανεπιθύμητη από τον/την αποδέκτη της συμπεριφορά σεξουαλικής φύσεως, που εκφράζεται λόγω ή έργω και έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, ιδίως όταν δημιουργεί ένα εκφοβιστικό, εχθρικό, εξευτελιστικό, ταπεινωτικό ή επιθετικό περιβάλλον, κατά την απασχόληση ή την επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση ή κατά την πρόσβαση σε απασχόληση ή επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση.

Κατά πόσον η συμπεριφορά που συνιστά παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση είναι ανεπιθύμητη κρίνεται υποκειμενικά και κρίσιμο κριτήριο είναι πώς την εκλαμβάνει ο αποδέκτης και όχι πώς την αντιλαμβάνεται ο δράστης.

Η πρόθεση του δράστη (άνδρα ή γυναίκα), όποια και αν είναι αυτή, είναι απολύτως αδιάφορη.

Μπορεί να αποτελεί σεξουαλική παρενόχληση ή παρενόχληση ακόμα και μεμονωμένη συμπεριφορά.

Οι αποδέκτες τέτοιου είδους συμπεριφοράς μπορεί να αντιδράσουν με διαφορετικό τρόπο. Όμως αυτό δεν αποτελεί υπεράσπιση για τον/τη δράστη της συμπεριφοράς ή ελαφρυντικό για την αρμόδια αρχή. Σημασία έχει ότι ένας/μία από τους αποδέκτες της συμπεριφοράς εύλογα την εξέλαβε ως δυσάρεστη ή προσβλητική ή εκφοβιστική ή ταπεινωτική ή επιθετική.

Σημειώνεται ότι γυναίκες από μειονεκτούντα περιβάλλοντα ή πρόσωπα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας είναι ακόμη πιο ευάλωτα σε τέτοιες συμπεριφορές.

«**Συμπεριφορά Σεξουαλικής Φύσης**» είναι κάθε συμπεριφορά, η οποία έχει σεξουαλικό στοιχείο ή τόνο ή υπαινιγμό και εκδηλώνεται με πράξεις ή λόγια. Ενδεικτικά:

Λεκτική/φραστική συμπεριφορά, αχρείαστη οικειότητα, σεξουαλικά σχόλια, αστεία, ανέκδοτα και χειρονομίες, ανήθικα και προσβλητικά σχόλια για το φύλο ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό, μεθόδευση συζητήσεων σε σεξουαλικά θέματα, περιγραφή σεξουαλικής ζωής μπροστά σε άλλα άτομα, ανεπιθύμητες εισηγήσεις, υποδείξεις και συμβουλές, αδιάκριτες ερωτήσεις για την προσωπική ή σεξουαλική ζωή, σεξουαλικά υπονοούμενα, ύβρεις, προσκλήσεις για ραντεβού ή σεξουαλική επαφή, εξομολόγηση, ερωτόλογα, κομπλιμέντα, φλερτ.

Μη λεκτική/φραστική συμπεριφορά, ανεπιθύμητα αγγίγματα στα ρούχα, τα μαλλιά ή άλλα μέρη του σώματος, τσιμπήματα, χάδια, φιλιά, σφυρίγματα, αχρείαστη προσέγγιση/πολύ κοντινή σωματική απόσταση όχι τυχαία, σεξουαλικές κινήσεις, χειρονομίες με σεξουαλικό τρόπο.

Οπτική συμπεριφορά, επίμονα ή λάγνα κοιτάγματα, πονηρά νοήματα, παρακολούθηση προσωπικής ζωής, προσπάθεια διοχέτευσης σεξουαλικού υλικού, όπως εικόνων, περιοδικών, βίντεο.

Άλλης μορφής συμπεριφορά, γραπτά ερωτόλογα ή επιστολές με ερωτόλογα και σεξουαλικό περιεχόμενο, σχετικές τηλεφωνικές κλήσεις, μηνύματα και ηλεκτρονικά μηνύματα, φαξ, προβολή φωτογραφιών, ανάρτηση εικόνων, πόστερ ή ταινιών σεξουαλικού περιεχομένου.

«**Quid pro quo σεξουαλική παρενόχληση**» είναι η συμπεριφορά, κατά την οποία προϊστάμενος/η, ιεραρχικά ανώτερος/η ή διδάσκων/ουσα επιχειρεί να επηρεάσει τις συνθήκες εργασίας, προαγωγές, κατάρτιση, αύξηση μισθού, οφέλους εργαζομένου/ης ή υποψηφίου/ας για εργασία ή βαθμό, αποφοίτησης φοιτητή/τριας ή εισδοχή υποψήφιου/ας φοιτητή/τριας με αντάλλαγμα σεξουαλικές χάρες.

«**Σεξουαλική ευνοιοκρατία**» είναι η συμπεριφορά προσώπου σε θέση εξουσίας, στο πλαίσιο της οποίας αμείβει μόνο όσους ανταποκρίνονται στις σεξουαλικές προτάσεις του, ενώ όσοι δεν ανταποκρίνονται στερούνται προαγωγής, ωφελημάτων ή βαθμών.

Δεν αποτελούν σεξουαλική παρενόχληση η σεξουαλική επαφή, ερωτοτροπίες, φλερτ ή φιλίες, οι οποίες είναι αμοιβαία αποδεκτές από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα.

2. Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι η πρόβλεψη και εφαρμογή προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων σε σχέση με περιστατικά παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Frederick, η οποία περιλαμβάνει το ακαδημαϊκό, ερευνητικό, διοικητικό, ολικής ή μερικής απασχόλησης, ή άλλο προσωπικό, καθώς και τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

3. Πεδίο εφαρμογής

Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Πανεπιστημίου Frederick (εργοδότες, ακαδημαϊκό, ερευνητικό, διοικητικό, ολικής ή μερικής απασχόλησης ή άλλο προσωπικό, φοιτήτριες, φοιτητές) δεσμεύονται από τον Κώδικα και πρέπει να συμμορφώνονται με αυτόν.

Περιστατικά παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Το Πανεπιστήμιο μεριμνά ώστε να επιβάλλονται πειθαρχικές κυρώσεις, όπως ορίζεται στον παρόντα Κώδικα και σύμφωνα με τις ισχύουσες πειθαρχικές διατάξεις.

4. Απαγόρευση παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης

Η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση αποτελούν διακρίσεις λόγω φύλου, είναι παράνομες και απαγορεύονται αυστηρά.

Η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση απαγορεύεται να ασκούνται από όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και ιδίως: από τον/την εργοδότη, τον/την προϊστάμενο/η, τον υφιστάμενο/η, ομοιόβαθμο με το θύμα συνάδελφο ή οποιοδήποτε άλλο εργαζόμενο/η ανεξαρτήτως βαθμίδας και ιεραρχίας ή υποψήφιο/α εργαζόμενο/η, καθώς και από διδάσκοντες/ουσες σε φοιτητές και φοιτήτριες, αλλά και από φοιτητές/φοιτήτριες σε διδάσκοντες/ουσες ή διοικητικό ή άλλο προσωπικό ή σε άλλους/ες φοιτητές/φοιτήτριες ή υποψηφίους φοιτητές/φοιτήτριες ή σε οποιοδήποτε επισκέπτη του Πανεπιστημίου.

Η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση απαγορεύονται σε όλες τις εκφάνσεις της εργασιακής ή φοιτητικής ζωής, τόσο στον εργασιακό/πανεπιστημιακό χώρο όσο και σε δραστηριότητες εκτός αυτού που αφορούν στην εργασία ή τη φοίτηση (λ.χ. επιστημονικά συνέδρια στο εξωτερικό), καθώς και σε συναντήσεις των εργαζομένων και των φοιτητριών και φοιτητών (λ.χ. χριστουγεννιάτικη εκδήλωση).

Η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση απαγορεύονται στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης, μαθητείας και επιμόρφωσης, σχετικά με την πρόσβαση σε απασχόληση ή θέση εργασίας οποιασδήποτε μορφής, διάρκειας και βαθμίδας, σχετικά με τον καθορισμό και την εφαρμογή των όρων και των συνθηκών απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων των προσόντων και των κριτηρίων τοποθέτησης, μονιμοποίησης, ένταξης, μετάθεσης, μετακίνησης, απόσπασης ή προαγωγής, σχετικά με τους όρους και προϋποθέσεις απόλυσης από οποιαδήποτε θέση εργασίας, καθώς και λόγω απόκρουσης ή καταγγελίας παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης σε σχέση με τα προηγούμενα.

Η παρενόχληση και η σεξουαλική παρενόχληση αποτελούν αδικήματα ανεξαρτήτως του φύλου των εμπλεκόμενων προσώπων.

5. Προληπτικά μέτρα

Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας:

- ενημερώνονται για τη σχετική νομοθεσία,
- συμμετέχουν σε δράσεις, σεμινάρια, προγράμματα ενημέρωσης και εκπαίδευσης αναφορικά με την καταπολέμηση της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης,
- διορθώνουν τη συμπεριφορά τους, όταν αντιλαμβάνονται/ενημερώνονται ότι ενοχλεί ή προσβάλλει τον αποδέκτη,
- αποφεύγουν συζητήσεις, σχόλια, υπαινιγμούς, χειρονομίες, εκφράσεις, που στοχοποιούν ή έχουν σημείο αναφοράς το ένα ή το άλλο φύλο ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου οποιουδήποτε/οποιασδήποτε,
- εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους όταν γίνονται αποδέκτες ανεπιθύμητης συμπεριφοράς.

Κάθε αρμόδια αρχή:

- διασφαλίζει αξιοπρεπές, ασφαλές, υγιές και φιλικό περιβάλλον,
- προστατεύει από κάθε πράξη που συνιστά διάκριση λόγω φύλου,
- γνωστοποιεί γραπτά ή με άλλο τρόπο τον παρόντα Κώδικα,

- διοργανώνει δράσεις, σεμινάρια, ενημερώνει και εκπαιδεύει το προσωπικό/φοιτητές/τριες αναφορικά με την καταπολέμηση της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης,
- μεριμνά για τη λειτουργία της Επιστημονικής Επιτροπής Θεμάτων Φύλου και Ισότητας,
- ενθαρρύνει την αναφορά περιστατικών παρενόχλησης και/ή σεξουαλικής παρενόχλησης, ακόμη και όταν δεν αφορά τους/τις ιδίους/ες, αλλά έχει υποπέσει στην αντίληψή τους τέτοιου είδους συμπεριφορά.

6. Κατασταλτικά μέτρα – Υποβολή καταγγελίας

Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας ενθαρρύνονται να αποφεύγουν οποιαδήποτε ανεκτική και αμυντική προς τον/τη δράστη στάση και να αναφέρουν σε οποιαδήποτε αρμόδια αρχή επιθυμούν το περιστατικό.

Η αντιμετώπιση καταγγελιών λαμβάνει χώρα μέσω εσωτερικών ανεπίσημων ή επίσημων διαδικασιών με ταχύτητα, σοβαρότητα και πλήρη εμπιστευτικότητα.

Η αρμόδια αρχή οφείλει να ενημερώσει τον καταγγέλλοντα/ουσα σχετικά με τις επιλογές, και ο/η τελευταίος/α δύναται να επιλέξει κατά την κρίση του/της οποιαδήποτε διαδικασία επιθυμεί.

Η ανεπίσημη διαδικασία μπορεί ανά πάσα στιγμή να μετατραπεί σε επίσημη διαδικασία, αν τούτο αποτελεί αίτημα του θύματος ή εισήγηση της αρμόδιας αρχής.

Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας έχουν υποχρέωση πλήρους εχεμύθειας σε περίπτωση που καταθέτουν στοιχεία για τη διερεύνηση καταγγελίας. Απαγορεύεται ο σχολιασμός εμπιστευτικών πληροφοριών ή/και διάδοση φημών.

Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας προστατεύονται από τη θυματοποίηση, τη δυσμενή μεταχείριση και τη βλαπτική μεταβολή συνθηκών, επειδή συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο (λ.χ. καταγγελία, μαρτυρία) στη διερεύνηση καταγγελίας παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης.

Όποιος/α καταγγέλλει ψευδώς εν γνώσει του παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση ελέγχεται πειθαρχικά.

7. Εσωτερική ανεπίσημη διαδικασία

Για την κίνηση της εσωτερικής ανεπίσημης διαδικασίας το θύμα παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης απευθύνεται κατά την κρίση του σε οποιαδήποτε αρμόδια αρχή επιθυμεί.

Η αρμόδια αρχή καταγράφει το ιστορικό του περιστατικού και διερευνά τη δυνατότητα επικοινωνίας ή διαμεσολάβησης.

Αναλόγως του ιστορικού, η αρμόδια αρχή είτε

- (α) ενθαρρύνει το θύμα να εξηγήσει στο άτομο που προκαλεί την ανεπιθύμητη συμπεριφορά ότι αυτή δεν είναι ευπρόσδεκτη, ότι είναι προσβλητική, ότι δημιουργεί δυσαρέσκεια και ότι επεμβαίνει στην εργασία/φοίτησή του/της, είτε
- (β) αναλαμβάνει διαμεσολάβηση.

Η αρμόδια αρχή προβαίνει σε ενέργειες μόνο εάν η παρενόχληση και/ή σεξουαλική παρενόχληση συμβαίνει για μικρό χρονικό διάστημα, αν ο δράστης φαίνεται πρόθυμος να συζητήσει και μόνο εάν το θύμα επιθυμεί να γίνει διαμεσολάβηση.

Σε περίπτωση που το θύμα επιλέγει την άμεση επικοινωνία με τον δράστη, τότε η αρμόδια αρχή έχει την ευθύνη να παρακολουθήσει την έκβασή της.

Σε περίπτωση διαμεσολάβησης, η αρμόδια αρχή αναλαμβάνει την ευθύνη της επικοινωνίας με τον δράστη.

Σε κάθε περίπτωση, η αρμόδια αρχή χειρίζεται την υπόθεση με πλήρη εχεμύθεια και φροντίζει για την ολοκλήρωσή της εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Εάν η ως άνω διαδικασία δεν είναι εφικτή ή δεν επιτύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα, ή πρόκειται για σοβαρή υπόθεση ή η παρενοχλητική συμπεριφορά εξακολουθεί, η υπόθεση παραπέμπεται σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία.

8. Εσωτερική επίσημη διαδικασία

Η εσωτερική επίσημη διαδικασία αντιμετώπισης περιστατικών παρενόχλησης ή σεξουαλικής παρενόχλησης δύναται να αποτελεί πρώτη επιλογή του θύματος ή να επιλέγεται, εάν το θύμα δεν είναι ικανοποιημένο από το χειρισμό ή τα αποτελέσματα της ανεπίσημης διαδικασίας.

Για την κίνηση της εσωτερικής επίσημης διαδικασίας πρέπει να υποβληθεί γραπτή αναφορά από τον/η καταγγέλλοντα/ουσα σε οποιαδήποτε αρμόδια αρχή επιλέξει κατά την κρίση του.

Η υπόθεση εξετάζεται με βάση τη διαδικασία που προβλέπουν οι πειθαρχικές διατάξεις του Πανεπιστημίου.

9. Ποινική και αστική διαδικασία

Τα νόμιμα δικαιώματα του θύματος στο πλαίσιο της ποινικής και της αστικής δικαιοσύνης σε καμία περίπτωση δεν περιορίζονται από τους Κανονισμούς του Πανεπιστημίου.

10. Επίσημοι θεσμοί για υποβολή καταγγελίας

Σε κάθε περίπτωση καταγγελία για παρενόχληση ή σεξουαλική παρενόχληση μπορεί να υποβληθεί στους ακόλουθους φορείς:

- Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – Φορέας Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων, Era House, Διαγόρου 2, 1097, Λευκωσία, 22405500/501, www.ombudsman.gov.cy, ombudsman@ombudsman.gov.cy
- Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κλήμεντος 9, 3ος όροφος, γραφείο 305 & 312, 1061 Λευκωσία, 22400894/5, www.eif.gov.cy, genderequalitycommittee@mlsi.gov.cy
- Επιθεωρητές Τμήματος Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Κλήμεντος 9, 4ος όροφος, 1480 Λευκωσία, 22400801/2, director@dl.mlsi.gov.cy
- Αστυνομία, Αρχηγείο Αστυνομίας, οδός Ευάγγελου Φλωράκη, 1478, Λευκωσία, 1460 (γραμμή του πολίτη) και 22808080, <http://www.police.gov.cy>, police@police.gov.cy

Πηγές

- Ο Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμος του 2002 (205(I)/2002).
- Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ, Σεξουαλική παρενόχληση στο χώρο εργασίας, 2021.
- Πανεπιστήμιο Κύπρου, Πολιτική και Κώδικας της πρακτικής για την καταπολέμηση της παρενόχλησης και της σεξουαλικής παρενόχλησης στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2020.
- Κώδικας πρόληψης και αντιμετώπισης της παρενόχλησης και σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία των ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΟΕΒ, 2019.
- Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Φορέας Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων. Κώδικας Πρακτικής για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής Παρενόχλησης και της Παρενόχλησης στη Δημόσια Υπηρεσία, 2018.
- Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Κώδικας Πρακτικής για την Καταπολέμηση της Παρενόχλησης/ Σεξουαλικής Παρενόχλησης στην Εργασία, 2015.
- Πηλαβάκη Άννα, Κώδικας Πρακτικής για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση Φαινομένων Σεξουαλικής Παρενόχλησης στον Εργασιακό Χώρο. Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση, 2012.